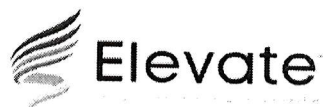

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

UNIVERSITATEA DE STAT DIN COMRAT
DEPARTAMENTUL MANAGEMENTULUI CALITĂȚII ȘI PROCESULUI
DIDACTIC

DOCUMENTE DE REGLEMENTARE
SISTEMA DE MANAGEMENT AL CALITĂȚII (SMC)

REGULAMENT PRIVIND MANAGEMENTUL
ACTIVITĂȚII DE CERCETARE-DEZVOLTARE ȘI
SPRIJINIREA TALENTELOR

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Acest document a fost elaborat în cadrul unui proiect finanțat cu sprijinul Comisiei Europene prin programul Erasmus+.

CUPRINS

Introducere.....	3
I. Obiectivele și sarcinile universității în domeniul activității de cercetare științific...	4
II. Subiecții (executanții) activității de cercetare științifică.....	5
III. Finanțarea activității de cercetare științifică	7
IV. Planificarea și organizarea activității științifice	9
V. Activitatea de cercetare științifică a studenților	10
VI. Interrelația dintre activitatea de cercetare științifică și procesul educațional	12
VII. Cooperarea internațională în domeniul activității de cercetare științifică	13
VIII. Evidența și raportarea privind activitatea de cercetare științifică	13

INTRODUCERE

Organizarea activității de cercetare științifică (CCS), desfășurată de Universitatea de Stat din Comrat (USC), alături de activitatea educațională, reprezintă una dintre principalele tipuri de activitate ale universității.

Activitatea de cercetare științifică a USC se bazează pe următoarele principii:

- asigurarea legăturii dintre cercetările științifice și procesul de învățământ;
- sprijinirea și stimularea, în sfera de activitate stabilită, a cercetărilor fundamentale și aplicate conform direcțiilor prioritare de dezvoltare a științei în Republica Moldova;
- formarea și realizarea, în comun cu alte instituții de învățământ superior din Republica Moldova, a programelor științifice pe direcții care asigură dezvoltarea socio-economică accelerată a țării;
- promovarea dezvoltării cooperării științifice internaționale.

Prezentul regulament stabilește ordinea de planificare, organizare, desfășurare și finanțare a lucrărilor fundamentale, aplicate de cercetare-dezvoltare, de proiectare-experimentare și a serviciilor de cercetare-dezvoltare de către subdiviziunile structurale ale USC.

Regulamentul privind managementul activității de cercetare-dezvoltare și sprijinirea talentelor a fost elaborat în conformitate cu Codul Republicii Moldova „Cu privire la știință și inovații” nr. 259-XV din 15.07.2004, Codul Educației al Republicii Moldova nr. 152 din 17.07.2014.

Regulamentul a fost elaborat în cadrul implementării proiectului „ELEVATE” – „Promovarea internaționalizării învățământului superior în Republica Moldova” nr. 573921-EPP-1-2016-1-MD-EPPKA2-CBHE-SP, cu sprijin financiar al Comisiei Europene, Programul Erasmus+.

I. OBIECTIVELE ȘI SARCINILE UNIVERSITĂȚII ÎN DOMENIUL ACTIVITĂȚII DE CERCETARE ȘTIINȚIFICĂ

4.1. Scopul principal al Universității în domeniul activității științifice este creșterea eficienței proceselor de generare a noilor cunoștințe, recunoscute de comunitatea științifică și solicitate în procesul educațional și în activitatea practică a diferiților subiecți ai economiei naționale.

4.2. Sarcinile principale sunt:

- Dezvoltarea cercetărilor fundamentale și exploratorii ca bază pentru crearea de noi cunoștințe, formarea potențialului științific care determină competitivitatea Universității ca centru științifico-educational pe termen mediu și lung;
- Îmbunătățirea calității cercetărilor aplicate și a dezvoltărilor care contribuie la creșterea eficienței funcționării subiecților economici, desfășurarea transformărilor socio-economice;
- Îmbogățirea procesului educațional cu rezultatele celor mai recente cercetări științifice;
- Familiarizarea practică a studenților Universității cu regulile de organizare și desfășurare a cercetărilor științifice prin implicarea în activitatea de cercetare-dezvoltare, experimental-proiectantă și de proiectare-construcție;
- Asigurarea pregătirii în Universitate a specialiștilor calificați și a cadrelor didactico-științifice de cea mai înaltă calificare în conformitate cu direcțiile prioritare ale științei în Republica Moldova, pe baza celor mai recente realizări ale progresului științifico-tehnic;
- Creșterea calificării științifice a corpului profesoral;
- Identificarea tineretului talentat și implicarea acestuia în activitatea științifică în scopul formării și dezvoltării competențelor de cercetător, abilităților de lucru în colective creative;

- Asigurarea managementului eficient al obiectelor proprietății intelectuale, protejarea drepturilor de autor ale cercetătorilor și dezvoltatorilor ca bază pentru consolidarea și dezvoltarea științei în Universitate;
- Extinderea cooperării științifico-tehnice internaționale cu organizații științifico-educative în scopul asigurării unei poziții durabile și a dezvoltării;
- Sporirea autonomiei, responsabilității și inițiativei colectivului de muncă, sprijinirea oamenilor de știință de elită și a colectivelor științifice capabile să asigure poziții de liderat ale universității în domenii speciale de cunoaștere prin interacțiunea cu alți subiecți ai sistemului național de inovare, asigurarea continuității;
- Atragerea în sectorul științific al Universității a unor surse financiare bugetare și extrabugetare suplimentare.

II. SUBIECTII (EXECUTANȚII) ACTIVITĂȚII DE CERCETARE ȘTIINȚIFICĂ

2.1. Cercetările științifice în Universitate sunt efectuate de:

- Corpul profesoral al universității în conformitate cu planurile individuale;
- Studenții în cadrul elaborării lucrărilor și proiectelor de curs, a lucrărilor de licență (proiecte de diplomă pentru gradul de licențiat), disertațiilor de masterat, practicilor de cercetare științifică și a lucrărilor de cercetare științifică, precum și a altor lucrări de cercetare prevăzute în programele educaționale;
- Doctoranzii în conformitate cu planurile individuale de pregătire, precum și în timpul liber de la studii (muncă) pe catedre, în subdiviziunile de cercetare.

2.2. Angajații Universității care participă la activitatea organizațiilor de tip științifico-producție de diferite forme de proprietate pot utiliza echipamentele științifice și spațiile universității doar cu acordul rectorului sau a prorectorului pentru activitatea științifică și relațiile internaționale.

2.3. Rapoartele privind ACŞ, metodologiile, programele, proiectele, alte materiale care reprezintă proprietate intelectuală a Universităţii şi obţinute în urma cercetărilor ştiinţifice efectuate anterior pot fi transmise altor consumatori de produse ştiinţifico-tehnice în ordinea stabilită prin acordul părţilor.

2.4. Conducătorul ştiinţific şi executorul responsabil pentru ACŞ sunt numiţi prin ordin al rectorului.

Conducătorul ştiinţific al ACŞ asigură:

- Pregătirea la timp a sarcinii tehnice, a planului calendaristic, a documentaţiei însoţitoare şi de raportare pentru ACŞ;
- Înregistrarea volumului de muncă efectuat de către executanţii ACŞ;
- Efectuarea ACŞ în conformitate cu sarcina tehnică şi planul calendaristic;
- Contactele cu Beneficiarul, predarea către Beneficiar a rezultatelor ACŞ şi a documentaţiei de raportare;
- Respectarea legislaţiei, a Cartei Universităţii, a regulilor de ordine internă, a normativelor privind protecţia muncii şi a regulilor de securitate la incendiu, a condiţiilor contractului pentru crearea (transferul) produselor ştiinţifico-tehnice.

Conducătorul ştiinţific are dreptul să:

- formeze în mod independent grupul ştiinţific pe perioada executării lucrării;
- propună candidatura executantului responsabil pe tema ACŞ sau să-şi îndeplinească atribuţiile (la volume mici de lucrări şi un număr de executanţi ACŞ pe temă care nu depăşeşte, de regulă, 3 persoane);
- organizeze activitatea colectivului ştiinţific, să stabilească sarcini individuale şi termenele de îndeplinire a acestora;
- stabilească nivelul de remunerare a angajaţilor grupului şi să determine cheltuielile pentru lucrare în limita mijloacelor rezultate după retenţiile stabilite;

— reprezintă Universitatea în discuțiile cu Beneficiarii privind documentația științifică, tehnică, economică și plan-financiară în toate etapele desfășurării lucrărilor conform contractului pentru ACS.

Executantul responsabil pe tema ACS este numit pentru rezolvarea problemelor curente organizatorice și tehnice și pentru realizarea contactelor cu subdiviziunile administrative ale Universității; în perioada în care conducătorul științific al temei se află în concediu, în deplasare etc., îndeplinește atribuțiile acestuia.

Conducătorul științific al ACS răspunde personal în fața Universității pentru nivelul adecvat al cercetărilor științifice, pentru omisiunile în muncă, pentru îndeplinirea rea și inexactă a atribuțiilor sale care a provocat un prejudiciu material, pentru veridicitatea informațiilor furnizate atât cu privire la rezultatele ACS, cât și la executanții acesteia, precum și pentru utilizarea la timp și pe destinație a mijloacelor financiare alocate pentru desfășurarea ACS.

III. FINANȚAREA ACTIVITĂȚII DE CERCETARE ȘTIINȚIFICĂ

3.1. Asigurarea financiară a ACS a USC se bazează pe orientare specifică și multiplismul surselor de finanțare.

Finanțarea acestei activități poate fi realizată din surse bugetare, surse extrabugetare (mijloace proprii sau atrase) și alte surse în conformitate cu legislația Republicii Moldova.

Sursele bugetare de finanțare a activității științifice a Universității sunt: mijloace din bugetul republican, mijloace din bugetul regional, mijloace din bugetul propriu.

Sursele extrabugetare de finanțare a activității științifice a Universității pot fi:

- mijloace primite de la persoane juridice sau fizice pentru efectuarea de cercetări, dezvoltări și servicii științifico-tehnice conform contractelor economice;
- mijloace alocate de diferite fonduri (inclusiv internaționale); contribuții caritabile și donații voluntare ale persoanelor juridice și fizice (inclusiv din străinătate);

— alte surse legale de finanțare.

3.2. Universitatea stabilește în mod independent ordinea de utilizare a mijloacelor bugetare și extrabugetare primite pentru desfășurarea activității științifice, inclusiv determinarea ponderii acestora, direcționate către remunerarea muncii și stimularea materială a angajaților.

Venitul obținut din activitatea științifică și retențiile efectuate de subdiviziunile componente ale instituției de învățământ superior pot fi investite în dezvoltarea procesului educațional și de cercetare-dezvoltare, inclusiv prin crearea unor fonduri speciale.

Ordinea de distribuire și utilizare a venitului din activitatea științifică care rămâne la dispoziția Universității este stabilită de Universitate în mod independent.

3.3. Forma principală a relațiilor dintre USC, pe de o parte, și beneficiarii și alți consumatori ai produselor și serviciilor științifice și/sau științifico-tehnice, pe de altă parte, o constituie contractele pentru crearea, transferul și utilizarea produselor științifice și/sau științifico-tehnice, prestarea serviciilor științifice, științifico-tehnice și alte servicii, precum și alte contracte, inclusiv contracte privind activitatea comună de cercetare-dezvoltare.

3.4. Cercetările și dezvoltările științifice se încheie, de regulă, cu rapoarte științifice, metodologii, reglementări, modele, proiecte organizaționale și alte tipuri de produse științifice destinate utilizării ulterioare pe baza acordului dintre USC și organizația-beneficiar privind implementarea proiectului și condițiile de utilizare a rezultatelor obținute în conformitate cu contractul de licență sau alt contract pentru crearea (transferul) produselor științifice.

La produsele științifice se referă:

- ACȘ și etapele acestora;
- propuneri de optimizare a activității organizațiilor, elaborate pe baza ACȘ efectuate;
- materiale ale cercetărilor pe diverse probleme, elaborate pe baza ACȘ efectuate;

- mijloace software pentru tehnica de calcul;
- servicii de consultanță și lucrări de expertiză de natură științifică, managerială, economică, informațională și alte obiecte ale proprietății intelectuale;
- alte tipuri de lucrări și servicii, definite de Carta Universității.

3.5. La dispoziția conducătorului științific pe perioada de executare a temei sunt puse mijloacele financiare corespunzătoare contractului pentru executarea ACȘ, iar în baza acordului cu șeful subdiviziunii structurale i se pune la dispoziție echipamentul necesar al subdiviziunii științifico-educative a USC. Dreptul conducătorului științific de a dispune de mijloacele sale financiare și de baza material-tehnică este determinat de legislația în vigoare și de documentele normative ale Universității și se realizează în modul stabilit.

3.6. O parte din mijloacele din volumul de lucrări poate fi utilizată pentru cheltuielile generale ale Universității. Cheltuielile generale pentru ACȘ sunt aprobate prin ordin al Rectorului anual, în conformitate cu cerințele acordurilor trilaterale dintre Universitate, beneficiarii de granturi și fondurile științifice, întreprinderi etc.

3.7. În conformitate cu Contractul pentru executarea ACȘ, conducătorul științific formează pe perioada executării ACȘ un grup științific sau un colectiv de executanți, în care pot fi incluși: angajații cu normă întreagă ai subdiviziunilor de cercetare; corpul profesoral, personalul didactic-auxiliar; persoanele care lucrează cu normă parțială, angajate în subdiviziunile de cercetare (catedre) pe perioada executării ACȘ (inclusiv doctoranzi și studenți); persoanele angajate ca executanți pe perioada executării ACȘ pe baza contractelor de drept civil.

3.8. Conducătorul științific ține evidența cheltuielilor conform contractului ACȘ, asigură întocmirea la timp a documentelor pentru plata executanților ACȘ, transmiterea acestora în contabilitatea USC, precum și asigură controlul asupra conformității cheltuielilor efectuate cu cerințele contractului.

3.9. Conducătorul științific, la solicitarea prorectorului pentru activitatea științifică, prezintă un raport privind executarea contractului pentru ACȘ și privind cheltuielile efectuate și planificate.

3.10. Universitatea are dreptul să suspende plățile pentru ACȘ, să destituie pe conducătorul științific de la conducerea lucrării pe temă și să numească altul în caz de încălcare de către acesta a condițiilor contractului (caietului de sarcini) pentru executarea ACȘ și a prezentului Regulament.

IV. PLANIFICAREA ȘI ORGANIZAREA ACTIVITĂȚII ȘTIINȚIFICE

4.1. Universitatea realizează în mod independent planificarea curentă și pe termen lung a activității științifice, stabilește tipurile de lucrări, condițiile de finanțare, componența executanților.

Planificarea cercetărilor științifice în Universitate se realizează în conformitate cu direcțiile științifice prioritare ale Universității, aprobate de Senatul Universității.

4.2. Lista direcțiilor prioritare ale ACȘ este elaborată de fiecare facultate, în funcție de specificul activității și de problemele actuale.

4.3. În scopul creșterii calității și eficienței planificării pe termen lung și curente, de către angajații Universității (în mod inițiativ) se desfășoară activități de cercetare în vederea identificării concursurilor deschise, a tenderelor și a granturilor pentru proiecte științifice, dezvoltări, publicarea lucrărilor științifice, anunțate de ministere, autorități, fonduri, subiecți economici.

Informația este adusă la cunoștința potențialilor executanți, după care se întocmesc și se depun cereri de participare la concursuri, tenderuri, granturi în conformitate cu

4.4. Planificarea curentă a activității științifice include formarea pentru anul calendaristic a trei tipuri de planuri:

1. Planul tematic al ACȘ;
2. Planul măsurilor științifice;
3. Planul publicațiilor științifice.

Ordinea de formare a planurilor este aprobată anual prin ordin al rectorului.

Monitorizarea executării planurilor în domeniul activității științifice o realizează prorectorul pentru știință și relații internaționale. În conformitate cu regulamentele stabilite de către organizatori.

V. ACTIVITATEA DE CERCETARE ȘTIINȚIFICĂ A STUDENȚILOR

5.1. Lucrarea de cercetare științifică a studenților este unul dintre cele mai importante mijloace de îmbunătățire a calității pregătirii specialiștilor cu studii superioare, capabili să aplice în practică cunoștințele, priceperile și abilitățile dobândite. Atragerea la activitatea de cercetare științifică a studenților permite utilizarea potențialului lor creativ și intelectual pentru rezolvarea sarcinilor actuale ale științei contemporane.

5.2. Sarcinile principale ale lucrării de cercetare științifică a studenților sunt:

- stăpânirea metodelor de cunoaștere științifică, asimilarea aprofundată și creativă a materialului educațional;
- învățarea metodologiei și a mijloacelor de rezolvare independentă a sarcinilor științifice și tehnice și a abilităților de lucru în colectivele științifice; familiarizarea cu metodele de organizare a activității acestora;
- dezvoltarea la studenți a capacității de întocmire și prezentare competentă a rezultatelor științifice.

Lucrarea de cercetare științifică a studenților este o continuare și aprofundare a procesului educațional și este organizată direct pe catedre. Conducerea o realizează corpul profesoral al instituției de învățământ superior.

5.3. Lucrarea de cercetare științifică a studenților, efectuată în cadrul procesului educațional, include:

- sarcini, lucrări de calcul și grafică și lucrări de laborator, lucrări/proiecte de curs, lucrări de absolvire care conțin elemente de cercetare științifică;
- lucrări specializate de caracter de cercetare științifică în perioada la parcurgerea diferitelor tipuri de practică.

- studiul bazelor teoretice și metodologice ale desfășurării cercetării științifice, formarea competențelor în domeniul stabilirii, organizării și
- planificării experimentului științific, prelucrării datelor științifice, precum și stăpânirea noilor pachete de programe aplicate etc.

5.4. Lucrarea de cercetare științifică a studenților, efectuată în afara orelor de studiu, include activitatea în secțiile studențești științifice organizate pe lângă catedre, subdiviziunile de cercetare ale USC, presupune întocmirea de referate și adnotări pe literatura de specialitate, efectuarea de experimente și prelucrarea rezultatelor obținute, proiectarea de mijloace vizuale, elaborarea de metode și tehnologii de învățământ îmbunătățite, lucrul cu produse software speciale, pregătirea de rapoarte pe tema cercetării, prezentate la conferințe, forumuri, seminarii etc. intrauniversitare și externe.

5.5. Atunci când studenții sunt atrași ca executanți ai ACȘ bugetare și contractuale, desfășurate pe catedre și în subdiviziunile de cercetare ale USC, studenții efectuează lucrările încredințate, care conțin elemente creative.

Studenții sunt considerați participanți la activitatea de cercetare științifică dacă:

- ei efectuează în mod independent elemente separate ale lucrării științifice în domeniul temei de cercetare;
- lucrarea științifică se încheie cu prezentarea obligatorie a unui raport, a unei comunicări la ședința catedrei, a unui raport la seminarul studențesc științific, la conferință, la prezentarea la concurs, publicarea în presă.

5.6. Răspunderea pentru organizarea activității de cercetare științifică a studenților USC revine rectorului, prorectorului pentru activitatea științifică și relații internaționale, decanilor facultăților, șefilor de catedre, corpului profesoral.

5.7. Prorectorul pentru activitatea științifică și relații internaționale asigură coordonarea activității societății studențești științifice.

5.8. Din numărul angajaților cu normă întreagă și al corpului profesoral al USC se numesc persoane responsabile pentru activitatea de cercetare științifică a studenților instituției de învățământ superior la facultate și pe catedre.

5.9. Universitatea, în scopul dezvoltării, stimulării și sprijinirii activității de cercetare științifică a studenților:

- organizează și desfășoară olimpiade, concursuri de lucrări de cercetare științifică a studenților (proiecte științifice), de lucrări de absolvire, de proiecte de curs;
- asigură publicarea materialelor (rezumate ale rapoartelor, articole) care reflectă rezultatele cercetărilor studențești;
- efectuează selecția pe bază de concurs și propune cei mai talentați studenți și tineri oameni de știință pentru acordarea burselor de stat, regionale, precum și a granturilor instituției de învățământ superior;
- stimulează material studenții care au ocupat locuri fruntașe la olimpiade și concursuri de nivel internațional și de stat.

5.10. Universitatea, prin intermediul mijloacelor de informare în masă, a rețelei Internet (site-ul instituției de învățământ superior), asigură informarea studenților cu privire la tematicile și direcțiile de cercetare desfășurate de instituția de învățământ superior.

VI. INTERCONEXIUNEA DINTRE ACTIVITATEA DE CERCETARE ȘTIINȚIFICĂ ȘI PROCESUL EDUCAȚIONAL

6.1. Interconexiunea dintre procesele științifice și educaționale se datorează faptului că activitatea științifică a Universității este o componentă obligatorie a procesului de pregătire a studenților din ciclurile I și II, de coordonare a învățământului cadrelor didactico-științifice de cea mai înaltă calificare (doctorat, postdoctorat).

Această interconexiune este asigurată prin:

- atragerea studenților la participarea în lucrările și dezvoltările de cercetare științifică;

- interacțiunea USC cu organizațiile științifice, care contribuie la creșterea nivelului cercetărilor fundamentale și aplicate și la utilizarea rezultatelor acestora în procesul educațional;
- desfășurarea în baza subdiviziunilor de cercetare a activității de învățământ în diverse forme de învățare activă, proiectare de curs, practică de învățământ, de cercetare științifică și alte tipuri de practică, precum și de pregătire a lucrărilor de absolvire, implementarea altor forme de activitate științifico-educatională;
- informatizarea proceselor educaționale și științifice, formarea unui mediu informațional unic și stăpânirea de către studenți a metodelor și mijloacelor moderne ale informaticii.

6.2. Universitatea, în scopul interconexiunii proceselor științifice și educaționale:

- organizează și desfășoară concursuri intrauniversitare, olimpiade și concursuri de lucrări de cercetare științifică a studenților, conferințe și seminarii studențești științifice;
- efectuează selecția și prezintă studenți pentru participarea la concursuri și olimpiade universitare, republicane și internaționale, la concursuri de granturi în domeniul științelor tehnice, naturale și umaniste, organizate de Ministerul Educației, Culturii și Cercetărilor al Republicii Moldova, precum și de alte structuri de stat și nestatale.

VII. COOPERAREA INTERNAȚIONALĂ ÎN DOMENIUL ACTIVITĂȚII DE CERCETARE ȘTIINȚIFICĂ

7.1. Universitatea poate desfășura cooperare în domeniul activității de cercetare-dezvoltare și inovaționale, care cuprinde următoarele direcții și tipuri de lucrări:

- desfășurarea în comun a cercetărilor și elaborarea proiectelor;
- furnizarea și comercializarea pe piețele externe a produselor sale științifico-tehnice pe baza contractelor;
- vânzarea în modul stabilit a licențelor, „know-how”-ului și a altor obiecte ale proprietății intelectuale;

- atragerea investițiilor străine în implementarea proiectelor științifice și inovaționale;
- schimbul reciproc, pregătirea și stagiatura cadrelor științifice;
- desfășurarea în comun a unor conferințe, seminarii, întâlniri de afaceri internaționale;
- publicații comune pe baza rezultatelor cercetărilor.

VIII. EVIDENȚA ȘI RAPORTAREA PRIVIND ACTIVITATEA DE CERCETARE ȘTIINȚIFICĂ

8.1. Răspunderea pentru evidența și raportarea privind activitatea de cercetare științifică în general pentru USC revine Prorectorului pentru știință și relații internaționale.

8.2. Ordinea efectuării evidenței și raportării privind activitatea de cercetare-dezvoltare a USC se stabilește prin documente interne de reglementare.

8.3. Rezultatele activității științifice a Universității sunt supuse discuției anuale la ședința Senatului Universității.

Aprobat	Senatul USC Proces verb. № din	Rector	Doctor, conf. univ. S. Zaharia
Verificat	Doctor, conf. univ. G. Sult	Prorector de activitatea didactică	G. Sult
Elaborat	Doctor, conf. univ. T. Racovcena	Prorector pentru știință și relații internaționale	T. Racovcena
	Doctor, lect. univ. N. Ianioglo	Coordonator al proiectului “ELEVATE”	N. Ianioglo
	Nume	Funcția	Semnătura